

Invalidi na delovnem mestu

S Cirilom Pogačarjem, predsednikom društva invalidov občine Center, sva se ondan podala v nekaj osnovnih organizacij, pogledat, kako se organizirajo in kako delujejo osnovne enote invalidov.



Nikolaj Erjavac, dosednji socialni delavec pri Komunalnem podjetju Ljubljana

Povedati je treba, da se enote oblikujejo v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih na pobudo občinske konference SZDL in občinskega sveta sindikatov občine Center. Akcija se je začela s sklici enot invalidov, z izvolitvijo delegatov in vodstva enote. Prva naloga vodstev je sklicati sestanek, na katerem invalidi izvolijo delegate, izpolnijo anketne liste in vplačajo vpisnino in članarino.

S tovarišem Pogačarjem sva se najprej oglasila v Pletenini, ki je ustanovila svoje društvo invalidov še pred dopusti, tako da ima enota zdaj že nekaj izkušenj. Dobro je povezana s sindikatom, socialno delavko in kadrovske službe. Tudi strokovne službe lahko marsikaj naredijo, vendar morajo pomagati še sindikat, socialni delavec, referent za družbeno samozadržito, delavska kontrola in zdravstveni delavci, torej prav vsi delavci, ki jim je v prvi vrsti dolžnost gledati na delavca kot na človeka.

Samoupravljanje je sistem, ki smo si ga ustvarili prav zato, da bomo mogli uživati vse te dobrine. Samoupravljanje ni cilj. Cilj je pravična, zdrava, kreativna, nesebična družba. Zato bi bilo skoraj nelogično, da bi se invalidi sami borili za pravico do življenja, ki bo enakovredno življenju zdravih. Imeti invalide v delovni organizaciji ali krajevni skupnosti za nadlego, ki zavira razvoj in je cokla napredku, je več kot samo groba netaktnost.

Pogovor z Nikolajem Erjavcem, vodjem enote v Komunalni, je bil vzpodbuden. Samo

na Zakon o zavarovanju invalidov se doslej ni bilo mogoče opirati, ker zakon terjaja vmesno organiziranost ali pa govori le, kako mora biti. Zdaj pa že, zdaj se bo dalo delati.

V Komunalni niso odlašali. Enote so ustanovili kar takoj. Prej ni bilo nobenih podatkov o invalidih. Ti so bili prepušteni samim sebi in se tudi med seboj niso poznali. Sedaj pa enota živi in je že čutili njeno prisotnost. Člani so takoj zadolžili dva varnostna inženirja in referenta za družbeno samozadržito, naj sprožijo akcijo za ustanavljanje takih delovnih mest, ki bi bila lahka – pravi tovariš Niko, Včasih je invalid še primernejši od zdravega človeka. Recimo, telefonista imajo, ki je slep. So rekli tedaj: ah, kaj nam bo slepec! No, pa pogledajte zdaj: ko gre možakar na dopust, sta dva telefonista ravno dovolj dobra zamenjava.

Pri pomoči invalidom tudi ne gre zmeraj za denar in delovno mesto. Gre za podporo, ki se je ne da tehtati z ničemer. Za ponujeno roko. Za pogovor. Za razumevanje...

V Kartonažni tovarni so z okrožnico društva dobili pred kratkim. Torej enota še ni začela, dasi je tudi pri njih, tako je zagotovila socialna delavska, potrebno začeti z delom čimprej.

Ko sva končala z obiski, mi je predsednik društva invalidov, tudi sam težek invalid še marsikaj povedal.

Za človeka, je dejal, ni nikoli dovolj storjenega, pa naj se trudimo, ne vem kako, kaj šele, če se delamo, da vse lepo teče. Sita vrana lačni vrani ne verjame. Torej morajo invali-



Janja Badi, socialna delavka pri Elektro



Ciril Pogačar, predsednik društva invalidov Ljubljana Center

di postati družbena moč. Pridobiti si morajo vlogo v družbi. Svoje težave poznajo bolje kot tisti, ki jih (takih) nimajo, torej so dolžni seznaniti okolico s svojo problematiko.

Stvar bi bila najbrž precej manj pomembna, če bi se invalidi borili le zase. Pa ni tako.

Dovolj je bilo ljubiteljstva pri delu z invalidi in priložnostnih akcij. Zdaj stopa na prizorišče temeljita organiziranost, ki zajema vse kategorije in starosti. Ta borba se začne v bazi, v temeljnih organizacijah združenega dela, v krajevnih skupnostih, v organizacijah torej, ki so v tesnem stiku z delavci, občani, z ljudmi.

Zoran Hočevar

Kulturni obisk na Primorskem

Mešani pevski zbor kulturnega društva upokojencev »IVAN CANKAR« iz Ljubljane, se s svojimi člani marljivo udeležuje v našem kulturnem nastopanju. Novembra so nastopili na kome-moraciji v Trnovem in v kostnici na Žalah, pretekli petek pa so obiskali domove počitka v Podbrdu, Petrovem Brdu in v Tolminu.

Že ob 7. uri zjutraj smo se zbrali na Trgu osvoboditve in se odpeljali iz Ljubljane preko Škofje Loke, Selc in Železnikov v Podbrdo, kjer smo zapeli naše borbene partizanske, narodne in umetne slovenske pesmi.

Iz Podbrda smo se odpeljali naprej preko Hude Južne ob reki Bači, Kneževa in Mosta na Soči v Tolmin, kjer smo si ogledali nov Dom počitka za ostarele občane, ki je zelo lepo in solidno opremljen.

V polni dvorani zelo hvaležnih oskrbovancev smo priredili pevski koncert z našimi domovinskimi pesmimi, za katere smo bili v obeh domovih hvaležno nagrajeni z aplavzi, iskreno zahvalo s solzami v očeh in vročo prošnjo, da naj le še pridemo, kar smo jim tudi obljubili.

Iz Tolmina smo se podali preko Kobarida in Soče v Vrsno, kjer je rojstna hiša našega pesnika Simona Gregorčiča, ki jo prav sedaj obnavlja Goriški muzej. Cesta na Vrsno je sedaj tudi na novo asfaltirana, za kar imajo veliko zaslugo tudi domačini iz Vrsnega.

Nazaj grede smo se ustavili še v Kobaridu, kjer smo pred spomenikom Simona Gregorčiča zapeli še dve lepi narodni pesmi.

Ogledali smo si našo lepo Selško dolino in našo Primorsko ob Soči, kjer nam je ostal v spominu nepozabni pogled na vrh gore Kanin, ki je bil ves obsijan z večernim soncem.

Pevski zbor je uspešno vodil zborovodja Mavricij Slatnar, napovedi pesmi z razlago pa je šegavo podajal tovariš Jože Košorok, za razvedrilo in zabavo pa je poskrbel naš neugnani Franc Rus. Takih kulturnih obiskov naših domov počitka, upokojencev in ostarelih si še obojestransko želimo.

France Šimic

Varnost v cestnem prometu

Prometne nesreče so vedno bolj vsakdanji pojav na naših cestah. Vsaj v letošnjem letu rušimo krvave rekorde drugega za drugim. Večina teh nesreč ima svoj najgloblji vzrok v trenutni nepazljivosti enega od udeležencev nesreče. Vedno gostejši in hitrejši promet namreč zahteva maksimalno pazljivost slehernega med nami, pa naj bo to pešec, kolesar, voznik tega ali onega motornega vozila. Le tako bomo imeli vsaj malo možnosti, da se izognemo nesrečam.

Marko Pirjevec

OB TEDNU UPOKOJENCEV

Razgiban program

Od 20. do 25. tega meseca upokojenci občine Center s številnimi prireditvami in drugimi aktivnostmi proslavljajo svoj praznik, teden upokojencev. Za to priložnost so jim občinska konferenca SZDL, občinski sindikalni svet in Občinska zveza društev upokojencev pripravili pester program, ki vsebuje veliko možnosti za kulturno, umetniško in še kakšno razvedrilo, nudi jim pa tudi priložnost za bolj poglobljene razprave o tistih stvareh, ki lahko upokojenca najbolj zanimajo.

Osrednja prireditev je bila ponedeljkova proslava v Šentjakobskem gledališču, kjer so se jim, med drugim, predstavili tudi znani slovenski umetniki, Ladko Korošec in recitatorji Mestnega gledališča ljubljanskega. Dan kasneje so v krajevnih skupnostih Ajdovščina, Poljane in Tabor lahko poslušali predavanja o zdravstvu.

Delegacijo upokojencev je sprejel tudi Miro Samardžija, predsednik skupščine občine Center in hkrati njihov pokrovitelj. Za četrtek pripravlja občinska konferenca SZDL problemsko konferenco, na kateri naj bi spregovorili o vseh mogočih problemih, ki dandanes tarejo naše starejše občane. V tem tednu se izvajajo kulturne prireditve, ob tem pa še obisk delovne organizacije VEGA in kasarne Maršala Tita. Praznični teden bodo upokojenci sklenili s tekmovanjem med šahisti

vseh društev upokojencev v občini.

V tem tednu se posebno pozornost namenja prizadevanjem za vključevanje novih sotovarišev v svoja društva, kar je sicer temeljna aktivnost upokojenskih društev. Kot kažejo statistični podatki, je v

občini Center okoli 9600 upokojencev, od tega pa jih je v društva vključenih le 3600. To razmerje kaže na še precejšnje »rezerve«. Društva nudijo svojim članom veliko možnosti za navezovanje družabnih stikov, člani lahko tu dobe koristne nasvete in tudi pomoč pri reševanju svojih »upokojenskih« zadev. Na obisku, ki smo ga imeli v Društvu upokojencev v Knaflejem prehodu, smo se pričeli, da je v društvih živahna tudi klub-ska dejavnost. Vsa ta razvejana dejavnost, ki jo dopolnjujejo še z novimi akcijami, naj bi le prepričala še ne vključene upokojence o koristnosti življenja in dela v društvih.

jk

V POČASTITEV 29. NOVEMBRA

Razstava cvetnih lepljenk

V krajevni skupnosti GRADIŠČE – v prvem nadstropju Osnovne šole Majda Vrhovnik, Gregorčičeva 16, si lahko od 20. do 27. novembra 1978, od 9.–19. ure, ogledate zanimivo

razstavo CVETNIH LEPLJENK

Izvirna, lirična likovna izpoved Milana PEROCIJA je že na dosedanjih razstavah doživela velik obisk, priznanje in občudovanje. Še posebej je pomembna za naše šole in učitelje likovnega pouka, ki bodo lahko po zgledu prelepih Perocijevih slik in domislic ponudili mladini tudi tovrstno oblikovanje in vzpodbudili lastno ustvarjalnost in domišljijo naših otrok.

Pričakujemo vas na otvoritvi razstave, v ponedeljek, 20. t. m. ob 18. uri, ali v naslednjih dneh; gotovo boste ogled te razstave priporočili tudi svojim znancem.

Terenski odbor SZDL »Trg revolucije«